

तत्रात्मज्ञानप्रदस्यगुरोरत्यंतपूज्यत्वं वक्तुं पुरुषस्यत्रीनगुरूनाह सवाइति इहसंसारयेत्रसंभवोजन्ममात्रंसपितातावदाद्यः प्रथमोगुरुः पूज्यः कर्मविद्याप्रदंगुरुमाह द्विजातेः सतः पुंसः सत्कर्मणां यत्र संभवः उपनीयवेदाध्यापक इत्यर्थः स द्वितीयोगुरुः यथाहमीश्वरस्तथाप्रथमादपि पूज्य इत्यर्थः ब्रह्मविद्याप्रदंगुरुमाह आश्रमिणां सर्वेषामपि ज्ञानदोयः स तु साक्षादहमेवेति ॥ ३२ ॥ अतो ज्ञानप्रदंगुरुरूपं मामाश्रित्य ये संसारंतरंतिते बुद्धिमंत इत्याह नन्विति हे ब्रह्मन् तेन नुवर्णाश्रमवतां मध्ये अर्थकोविदाः इह मनुष्यजन्मनितत्रापि वर्णाश्रमत्वे सतिये मया गुरुणा गुरुरूपेण वक्त्रावाचा उपदेशमात्रेणां जः सुखेनैव भवार्णवंतरंतीति ज्ञानप्रदादुरोरधिकः सेव्यो नास्तीत्युक्तम् ॥ ३३ ॥ अतएव तद्भजनादधिको धर्मश्च नास्तीत्याह नाहमिति इज्यागृ

सवै सत्कर्मणां साक्षाद्विजातेरिह संभवः ॥ आद्योऽगयत्राश्रमिणां यथाऽहं ज्ञानदोगुरुः ॥ ३२ ॥ नन्वर्थको विदा ब्रह्मन् वर्णाश्रमवतामिह ॥ ये मया गुरुणा वाचा तरंत्यंजो भवार्णवम् ॥ ३३ ॥ नाहमिज्याप्रजातिभ्यां तपसोपशमेन च ॥ तुष्येयं सर्वभूतात्मा गुरुशुश्रूषया यथा ॥ ३४ ॥ अपिनः स्मर्यते ब्रह्मन् वृत्तं निवसतां गुरौ ॥ गुरुदारैश्चोदितानां मिधनानयने क्वचित् ॥ ३५ ॥ प्रविष्टानां महारण्यमपतौ सुमहद्विज ॥ वातवर्षमभूत्ती व्रं निष्ठुरास्तनयित्ववः ॥ ३६ ॥ सूर्यश्चास्तंगतस्तावत्तमसाचावृतादिशः ॥ निम्नकूलं जलमयं न प्राप्तायत किंचन ॥ ३७ ॥ वयं भृशं तत्र महानिलांबुभिर्निहन्यमाना मुद्गुरंबुसंप्लवे ॥ दिशो विदंतो थपरस्परं वने गृहीत हस्ताः परिवभ्रिमातुराः ॥ ३८ ॥ एतद्विदित्वा उदितेरवौ सांदीपनिर्गुरुः ॥ अन्वेषमाणो नः शिष्यानाचार्योप श्यदातुरान् ॥ ३९ ॥

हस्थधर्मः प्रजापतिः प्रकृष्टं जन्म उपनयनम् तेन ब्रह्मचारिधर्म उपलक्ष्यते ताभ्याम् तथा तपसावनस्थधर्मेण उपशमेन यतिधर्मेण वा अहं परमेश्वरः तथान तुष्येयं यथा सर्वभूतात्मापि गुरुशुश्रूषयेति ॥ ३४ ॥ किंच अस्माकं गुरुशुश्रूषणं किमपि देवा देवसंपन्नं तत्किं त्वया स्मर्यत इति पृच्छति अपिन इति गुरौ निवसतामस्माकं यत्किमपि वृत्तं तत्क्वचित् कदाचित् ॥ ३५ ॥ अपतौ अपगते ऋतौ अकाल इत्यर्थः वातश्च वर्षं च तयोः समाहारः स्तनयित्ववो गर्जितानि चाभवन् ॥ ३६ ॥ निम्नकूलं न तमुन्नतं च स्थानम् ॥ ३७ ॥ अंबूनां संप्लवः व्यामिश्रणं यस्मिन्नेकोदके तस्मिन्वन इत्यर्थः परिवभ्रिम भृभरणे इति धातोरूपम् परिपरितः बभ्रिम इडागमश्छांदसः भारान् धृतवन्त इत्यर्थः ॥ ३८ ॥ ३९ ॥